

Інтелектуальна власність як найцінніший капітал

Стало доброю традицією проведення Київським університетом права НАН України наукових форумів з проблем інтелектуальної власності. Черговий міжнародний семінар за напрямом «Політика інтелектуальної власності в університетах та наукових установах» за участі та організаційної підтримки Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі – *ВОІВ*), Женева (Швейцарія), та Державної служби інтелектуальної власності України (далі – *ДСІВ*) відбувся одразу на двох «майданчиках» 29.02-01.03.2016 р. у Міжнародному центрі правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи КУП НАН України у м. Львові та 3-4.03.2016 р. у м. Києві на території університету.

Відкрили захід його співголови: ректор КУП НАН України, Заслужений юрист України, проф. Юрій Бошицький, який окреслив проблематику і напрацювання університету у цьому напрямку, та директор Департаменту країн з перехідною й розвинутою економікою ВОІВ Міхал Швантер. Він детально презентував політику та діяльність ВОІВ у сфері інтелектуальної власності.

Також в обговоренні нагальних проблем захисту прав інтелектуальної власності взяли участь іноземні учасники, зокрема, президент Патентного комітету Республіки Польща Алісія Адамчик, яка презентувала напрями роботи очолюваного відомства і його зусилля щодо підвищення інтелектуального потенціалу Польщі та її інноваційного розвитку. Подібної теми торкнулась доповідь Юліуша Пивоварського – ректора

Вищої школи права (м. Вроцлав) та Малгажата Кужбіда (м. Перемишль). З огляду на європейський вектор розвитку України, описаний досвід залучення до наукових досліджень молоді та кваліфікаційного супроводу отриманих розробок заслуговує уваги й поширення.

Під час семінару його учасники відзначали консолідує роль ВОІВ у формуванні та здійсненні політики охорони інтелектуальної власності та її проведення в окремих країнах, зусилля ВОІВ і національних відомств, а також наукових установ і навчальних закладів вищої школи у забезпеченні стимулювання, створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, спрощення їх кваліфікації згідно з циклом життя розробок, зусиллями транснаціональних корпорацій, надання допомоги творцям та заявникам, просування інтелектуального товару.

Від вітчизняних науковців з доповідями виступили доктори наук, професори. Зокрема, Юрій Бошицький розповів про вагомість інтелектуальної власності для університетів і науково-дослідних установ. Доповідач торкнувся недоліків, певного розриву між вузівською наукою та запитом суб'єктів господарювання, досвіду КУП НАН України щодо співпраці з науковими установами, провідними вченими й замовниками.

Член-кореспондент НАПрН України В'ячеслав Навроцький торкнувся проблем протидії плагіатам у дисертаційних дослідженнях як вкрай негативного явища, внаслідок якого виснажується науковий потенціал країни. За його словами, попри різ-

ке збільшення споважнілих науковців, низка захищених робіт не варта зусилля на їх оприлюднення. У контексті вирішення цієї проблеми пан Навроцький запропонував інститут підтримки наукової кваліфікації та позбавлення наукових ступенів тих, хто «прошмигнув» у науковий ступінь.

Роман Шишка, завідувач сектором інтелектуальної власності та інноваційних технологій кафедри цивільного та трудового права Київського університету права НАН України, проаналізував парадокси проекту Державної стратегії розвитку інтелектуальної власності до 2020 р. з огляду на підходи до стратегії, її основні положення, вимоги та напрями. Доповідач вказав на вразливі, алогічні положення зазначеного проекту. Він переконаний, що прийняття стратегії може негативно позначитися на розвитку науки інтелектуальної власності.

Значно розширилось представництво у Київській частині семінару. До участі в обговоренні долучились нові учасники, а саме: Ека Лепсверідзе, директор бюро з комерціалізації технологій (Грузія), Аїна Раднай, спеціаліст у сфері інтелектуальної власності університету імені Семелвейс Будапешт (Угорщина), Ярослав Пешек, директор представництва Асоціації для Чесько-Українського партнерства у Києві.

Помічник Президента НАН України Сергій Демченко у своїй доповіді торкнувся проблематики розгляду справ про захист прав інтелектуальної власності у судах та підтримав потребу спеціалізації суддів, тісної

співпраці з провідними фахівцями у сфері інтелектуальної власності ВНЗ як з консультантами.

Андрій Шевцов, начальник Управління ліцензування та акредитації МОН України, виступив з темою, що стосується особливостей охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності й недосконалості окремих положень чинного законодавства. Він також висвітлив проблеми розвитку наукових досліджень у вищій школі та їх комерціалізації, наголосивши на необхідності забезпечення належного рівня викладання дисциплін і підготовки фахівців.

Більшість учасників семінару підтримали політику ВОІВ щодо забезпечення єдності охорони інтелектуальної власності, врахування новітніх тенденцій, зокрема циклу комерціалізації нематеріальних активів, намагання наукових установ у ВНЗ посісти провідне місце в розподілі грантів, субсидій та замовлень на розробку об'єктів права промислової власності, визначення провідних з-поміж них, як провідників політики ВОІВ, що здатні консолідувати зусилля у цьому напрямі.

За результатами семінару було підготовлено та схвалено рекомендації. Організатори заходу вирішили продовжити розробку зазначених програм та розширити формат представництва, схвалити формування напрямків і тематик наукових досліджень університетів з урахуванням актуальних державних програм, наявних замовлень, перспектив комерціалізації та впровадження, рекомендувати відмовитися від формування штучних програм «під окремих виконавців».